

Expedient: 310/16

El Consell Tributari, reunit en sessió de 17 de gener de 2018, coneixent del recurs presentat per RENFE-Operadora, ha estudiat la proposta elaborada pel ponent designat a l'efecte, adoptant el següent acord:

ANTECEDENTS DE FET

1.- En data 31 de maig de 2016 l'entitat RENFE-Operadora interposa recurs d'alçada contra la resolució del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda (IMH), dictada el 20 d'abril de 2016 en l'expedient núm. 2014/0126331, desestimària de la sol·licitud d'exempció de l'impost sobre béns immobles de la finca situada al c/ Palomar, 41-43, acordant denegar l'exempció per a les superfícies destinades a oficines, menjador laboral i aparcament dels empleats, i mantenir el percentatge d'exempció del 86,27% reconegut en el seu dia.

2.- La recurrent al·lega que procedeix reconèixer l'exempció per als espais de la finca objecte de recurs, destinats a menjador laboral, que no està obert al públic ni es tracta d'establiment d'hostaleria i a vestuaris, indispensable perquè els treballadors es canviïn de roba ja que treballen amb uniforme de treball, per a la revisió i manteniment, preventiu i correctiu de vehicles.

Manifesta així mateix que a causa que en l'immoble es treballa a torns, l'empresa ve obligada a permetre l'aparcament de vehicles dels treballadors dins de les instal·lacions, ja que no existeix espai fora del recinte. Quant a la superfície de l'immoble destinat a oficines, al·lega que no són oficines de direcció ni d'alta gestió dels recursos, sinó de control de l'activitat de reparació i manteniment i que en la resolució impugnada s'inclou dins de les oficines, un espai destinat a gabinet sanitari, on s'atenen immediatament els accidents laborals i els reconeixements laborals obligatoris.

Tenint en compte que els espais citats són indispensables en la finca de referència, en base de les obligacions empresarials fixades en la normativa laboral i de seguretat i higiene en el treball d'aplicació, i d'acord amb les declaracions sobre aquesta matèria, efectuades en

diverses sentències pel Tribunal Suprem, sol·licita l'anul·lació de la resolució debatuda i el reconeixement de l'exempció tributària per a les citades superfícies.

3.- L'Institut Municipal d'Hisenda proposa la desestimació del recurs, en considerar que l'art. 14 de la Llei general tributària estableix que no s'admet l'analogia per estendre més enllà dels seus termes estrictes, l'àmbit del fet imposable, les exempcions i altres beneficis o incentius fiscals.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- El recurs presentat el 31 de maig de 2016, ha estat interposat dins del termini establert en l'art. 14 del Text refós de la Llei d'hisendes locals, aprovat per RDLeg. 2/2004, de 5 de març i art. 46 de la Llei 1/2006 de 13 de març, que regula el Règim especial del municipi de Barcelona.

Segon.- El Text refós de la Llei d'hisendes locals, aprovat per RDLeg. 2/2004 de 5 de març, determina en el seu art. 62:

*“1.-Estarán exentos (del impuesto sobre bienes inmuebles), los siguientes inmuebles:
(...)*

*g) Los terrenos ocupados por las **líneas** de ferrocarriles y los **edificios** enclavados en los mismos terrenos, **que estén dedicados a estaciones, almacenes o a cualquier otro servicio indispensable para la explotación de dichas líneas.** No están exentos por consiguiente, los establecimientos de hostelería, espectáculos comerciales y de esparcimiento, las casas destinadas a viviendas de los empleados, las oficinas de la dirección, ni las instalaciones fabriles.”*

Tal com conclou l'IMH el text refós citat, d'aplicació en el cas que s'examina, condiona el reconeixement de l'exempció al fet que es tracti d'immobles en què es dugui a terme, serveis que siguin indispensables per a l'explotació de les línies de ferrocarril. Amb independència que la recurrent hagi d'acatar, com a centre de treball, la normativa laboral i de seguretat i higiene a la qual al·ludeix.

El caràcter indispensable del servei prestat per a l'explotació de la línia de ferrocarril, com a condició objectiva de caràcter general per gaudir de l'exempció ha vingut sent exigida pel Tribunal Suprem, entre d'altres, en la Sentència de 27 de maig de 1998, en relació amb la contribució territorial urbana, i pel TSJC en relació amb el text avui vigent per a l'IBI, entre d'altres, en la STSJC de 24 de febrer de 2011, a la qual es refereix la resolució impugnada.

L'esmentada STSJC de 24 de febrer de 2011, amb cita de la seva anterior sentència de 18 de juny de 1993, i en línia amb la STSJ d'Astúries, 485/2000, de 8 de maig, que desenvolupa així mateix el concepte de “adequada explotació”, després de destacar el tenor exemplificatiu dels supòsits inclosos i exclosos expressament en el text de l'exempció, assenyala, d'acord amb la STSJ de la Comunitat Valenciana de 10 de novembre de 2000, que *“el elemento decisivo para la calificación como “elemento indispensable” para la explotación de las líneas de ferrocarriles habrá de ser la inseparabilidad del servicio ferroviario y de su adecuada explotación. Y que para su concreción en cada caso habrá de estarse a las pruebas que consten en cada proceso”*. L'exempció, recorda el tribunal, no es remiteix ni té perquè coincidir amb la definició legal d'infraestructura ferroviària, no obstant el caràcter indiciari de la normativa sectorial urbanística i ferroviària, a la qual remet la STSJ de la Comunitat Valenciana de 10 de febrer de 2010, i que també s'afirma de la normativa i de la qualificació cadastral (FJ 4t i 5è STSJC de 24 de febrer de 2011).

Finalment, en aquesta mateixa línia d'exigir com a requisit per a l'aplicació d'aquesta exempció de naturalesa objectiva, el caràcter de servei indispensable per a “la explotació de la línia”, *amb independència de les exigències de la legislació laboral*, s'ha pronunciat el TEAR de Biscaia en resolució de 24 de setembre de 2002 en relació amb la norma foral d'ídicntic contingut a l'aquí examinada.

Segons el TEAR:

“De conformidad con la citada normativa para que el inmueble goce de exención debe estar dedicado a estación, almacén o a cualquier otro servicio indispensable para la explotación de las líneas de ferrocarril, circunstancias que no concurren en el caso que nos ocupa, ya que el edificio está destinado a dormitorio de agentes, y por lo tanto ni está dedicado a estación, ni almacén, ni se puede considerar como indispensable para la explotación de la línea, con independencia de que la normativa que regula la prestación del servicio y la laboral prevean la existencia de lugares de descanso y de que el mismo pueda o no tener la consideración de vivienda, supuesto éste último, en caso de respuesta afirmativa, expresamente excluido de la aplicación de la exención, procediendo, en consecuencia, declarar la improcedencia de la pretensión formulada por el reclamante”

Tercer.- Aplicant l'anterior doctrina jurisprudencial al cas aquí examinat s'ha de concloure que en l'expedient no resulta acreditat que els serveis situats en les finques l'exempció de les quals se sol·licita resultin indispensables per a l'adequada explotació de la línia de ferrocarril, en el sentit de “inseparabilitat” del servei ferroviari que exigeix la jurisprudència abans citada.

Com encertadament assenyala la resolució impugnada:

“las superficies discutidas, destinadas a comedor laboral y a aparcamiento de los trabajadores, son espacios necesarios que por diversas circunstancias, dan respuesta a la normativa laboral inherente al edificio considerado o facilitan en el caso de los aparcamientos, las condiciones de trabajo y el entorno laboral de los empleados. No obstante y a efectos tributarios, no se trata de espacios inseparables del servicio ferroviario y su adecuada explotación, en el que se incluyan las operaciones de mantenimiento preventivo y correctivo de vehículos autopropulsados que se llevan a cabo en la base de mantenimiento de Barcelona–San Andrés Condal, y no están dichas superficies directamente vinculadas a la prestación del citado servicio público de ferrocarriles, de manera que sin la concurrencia de tales espacios, el servicio indispensable de mantenimiento preventivo y correctivo de los vehículos autopropulsados que se lleva a cabo en el inmueble, esencial para las líneas de ferrocarril, se llevaría igualmente a término”

El mateix cal dir respecte a les superfícies destinades a vestuaris, oficines i gabinet sanitari.

Referent a això, importa assenyalar d'acord amb la doctrina jurisprudencial abans transcrita, que no és suficient demostrar que els serveis indicats no encaixen en cap dels supòsits expressament exclosos de l'àmbit de l'exempció. D'igual manera que tampoc resulten determinants les exigències de la normativa laboral, les quals van dirigides a la correcta ordenació del centre de treball.

Només la prova relativa a la inseparabilitat del servei ferroviari i de la seva adequada explotació resulta rellevant, corresponent la càrrega de la prova a qui pretén el benefici fiscal, segons l'article 105 de la LGT, circumstància que no concorre en el present cas.

Així el fet que el menjador laboral no estigui obert al públic, per la qual cosa no pot ser qualificat d'establiment d'hostaleria i, en conseqüència, exclòs de l'àmbit de l'exempció, que argumenta la recurrent, o la circumstància que les oficines situades en l'immoble es dediquin al control administratiu de les activitats desenvolupades en la superfície exempta,

i no a serveis de major entitat que puguin ser qualificats de direcció, com també argumenta la recurrent, resulten clarament insuficients. I la mateixa consideració mereixen les referències al caràcter indispensable dels serveis de vestuari i gabinet sanitari i sala de reconeixement per dur a terme les revisions mèdiques obligatòries dels empleats. Tals serveis poden ser prestats de forma autònoma i separada del que ocupen l'activitat (prestació del servei ferroviari) objecte de l'exempció.

Quart.- Finalment, s'ha d'assenyalar que l'article 14 de la LGT, prohibeix l'aplicació analògica de les normes reguladores del fet imposable i de les exempcions.

Per la qual cosa, i coincidint amb l'informe de l'Institut Municipal d'Hisenda,

ES PROPOSA

Desestimar el recurs presentat i confirmar la resolució impugnada.